

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการลงทุนปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาส์ในเขตอำเภอสามพรานพบว่าเกษตรกรแต่ละรายให้การบำรุงรักษาต้นฝรั่งแตกต่างกัน ในการศึกษานี้จึงได้แบ่งกลุ่มเกษตรกรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่ 1 เป็นเกษตรกรกลุ่มที่ให้การดูแลรักษาต้นฝรั่งเป็นอย่างดี โดยมีการใส่ปุ๋ย มีการตัดแต่งกิ่งและปลิดผล มีการให้น้ำและมีการใช้สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดี

- กลุ่มที่ 2 เป็นเกษตรกรกลุ่มที่ให้การดูแลรักษาต้นฝรั่งน้อย เช่นมีการใส่ปุ๋ย ให้น้ำ และใช้สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชไม่สม่ำเสมอ รวมทั้งไม่มีการตัดแต่งกิ่งต้นฝรั่ง

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาส์เฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. เกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีผลผลิตตลอดอายุ 7 ปีรวม 35,927.98 กิโลกรัม เป็นผลดีรวม 21,392.93 กิโลกรัม ผลลายรวม 10,628.02 กิโลกรัม และผลคานีรวม 3,907.03 กิโลกรัม จำหน่ายโดยแบ่งเกรดผลดีขายได้ราคาเฉลี่ย 5 บาทต่อกิโลกรัม ผลลายขายได้ราคาเฉลี่ย 3 บาทต่อกิโลกรัม และผลคานีขายราคาเฉลี่ย 1 บาทต่อกิโลกรัม ขายผลผลิตตลอดอายุรวม 7 ปีรวม 142,755.74 บาท และมีต้นทุนการปลูกรวม 90,540.68 บาท แยกเป็นต้นทุนผันแปรรวม 78,972.14 บาท และต้นทุนคงที่รวม 11,568.54 บาท

2. เกษตรกรกลุ่มที่ 2 มีผลผลิตตลอดอายุ 7 ปีรวม 34,771.80 กิโลกรัม เป็นผลดีรวม 15,323.32 กิโลกรัม ผลลายรวม 14,078.36 กิโลกรัม และผลคานีรวม 5,370.12 กิโลกรัม จำหน่ายโดยแบ่งเกรดผลดีขายได้ราคาเฉลี่ย 4 บาทต่อกิโลกรัม ผลลายขายได้ราคาเฉลี่ย 2-3 บาทต่อกิโลกรัม และผลคานีราคาเฉลี่ย 1 บาทต่อกิโลกรัม ขายผล

ผลิตตลอดอายุรวม 7 ปีรวม 108,898.48 บาท และมีต้นทุนการปลูกรวม 74,591.44 บาท
แยกเป็นต้นทุนผันแปรรวม 62,600.08 บาท และต้นทุนคงที่รวม 11,991.36 บาท

ต้นทุน รายได้ กาโร (ขาดทุน) สุทธิ และอัตราผลตอบแทน สามารถสรุปได้ดังนี้

รายการ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
1. ต้นทุนในการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่ตลอดอายุ 7 ปี	90,540.68 บาท	74,591.44 บาท
2. รายได้จากการขายผลผลิตตลอดอายุ 7 ปี	142,755.74 บาท	108,898.48 บาท
3. กาโรจากการขายผลผลิตตลอดอายุ 7 ปี	52,215.06 บาท	34,307.04 บาท
4. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเฉลี่ยต่อปี	60.34%	46.39%
5. ระยะเวลาคืนทุน	2 ปี 1 เดือน	2 ปี 3 เดือน
6. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ณ ระดับอัตราส่วนลด 8%	43,547.27 บาท	27,249.17 บาท
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ณ ระดับอัตราส่วนลด 15%	31,500.70 บาท	19,293.47 บาท
7. อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง	73.60%	59.66%

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุน รายได้ กาโรสุทธิแล้ว พบว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีต้นทุนรายได้และกาโรสูงกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 เมื่อพิจารณาระยะเวลาคืนทุน ปรากฏว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีระยะเวลาคืนทุนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มที่ 2 มีเงินลงทุนน้อยและเกษตรกรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะให้ฝรั่งมีผลผลิตมาก ๆ โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของผลผลิต ดังนั้นรายได้ที่ได้รับในช่วงปีแรก ๆ จึงสูงทำให้สามารถคืนทุนได้เร็ว หลังจากนั้นในช่วงปีหลัง ๆ ต้นฝรั่งจะโทรม ผลผลิตที่ได้คุณภาพต่ำมีผลให้รายได้อ่อนลงในปีหลัง ๆ มาก และเมื่อพิจารณาด้านอัตราผลตอบแทนปรากฏว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิและอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงสูงกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 มาก ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่โดยให้การบำรุงรักษาดี คือมีการให้น้ำ มีการใช้สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช มีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตลอดจนมีการตัดแต่งกิ่งและไว้ผลในปริมาณที่เหมาะสมเพื่อให้ผลผลิตฝรั่งมีคุณภาพดี สามารถจำหน่ายได้ในราคาสูงทำให้มีผลตอบแทนสูงกว่าการบำรุงรักษา

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาทางการผลิต

1. ปัญหาด้านการดูแลรักษา

การดูแลรักษาของเกษตรกรแต่ละรายมักจะแตกต่างกัน ซึ่งบางรายก็ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี บางรายได้ผลผลิตคุณภาพต่ำ ปัญหาที่พบในด้านการดูแลรักษาของเกษตรกรแต่ละกลุ่ม คือ

- เกษตรกรกลุ่มที่ 1 พบว่าเกษตรกรบางราย มีการพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชถี่เกินไป มีผลให้ต้นทุนค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชสูง นอกจากนี้อาจไม่ปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย
- เกษตรกรกลุ่มที่ 2 พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิธีการควบคุมโรคและแมลง มีการใช้สารและการใส่ปุ๋ยไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังขาดความรู้เกี่ยวกับการตัดแต่งกิ่งและการไว้ผลให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม โดยเกษตรกรกลุ่มที่ 2 มักทำการตัดแต่งกิ่งน้อยหรือไม่ตัดแต่งกิ่งเลย และมักปลูกฝรั่งให้มีผลผลิตมาก ๆ ไม่มีการปลิดผลให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม ทำให้ผลฝรั่งมีขนาดเล็ก และมีคุณภาพต่ำ ซึ่งมีผลให้ผลผลิตลดลงมากในปีที่ 6-7

2. ปัญหาด้านศัตรูและโรคต่าง ๆ

ฝรั่งพันธุ์กลมสลาลี เป็นพืชที่มีปัญหาโรคและแมลงมาก จึงจำเป็นต้องมีการพ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตลอดทั้งปี โรคและแมลงที่พบมากในปัจจุบัน ได้แก่ โรคกิ่งแห้ง ซึ่งจะมีอาการกิ่งและยอด ผลแห้ง เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ทราบสาเหตุและวิธีป้องกันและกำจัดโรค ทำให้การปฏิบัติดูแลตลอดจนการรักษาโรคไม่ถูกวิธี ซึ่งบางรายโรคกิ่งแห้งได้ระบาดทำลายต้นฝรั่งเป็นจำนวนมากจนจำเป็นต้องรื้อถอนและเผาทิ้งในที่สุด และปัญหาด้านแมลงได้แก่ แมลงวันทอง ซึ่งเข้าทำลายผลฝรั่งให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรจำนวนมาก

3. ปัญหาด้านต้นพันธุ์ฝรั่ง

ปัจจุบันพันธุ์ฝรั่งทางการค้ามีเพียงพันธุ์เดียวคือพันธุ์กลมสลาลี เป็นพันธุ์ที่มีปัญหา

ด้านโรคและแมลงรบกวนมาก เกษตรกรไม่มีโอกาสเลือกปลูกพันธุ์อื่นที่ดีกว่าได้

4. ปัญหาด้านต้นทุนการปลูกสูง

จากการศึกษาพบว่า ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าปุ๋ยเป็นต้นทุนสูงที่สุดใน การทาสวนฝรั่ง ตามลำดับ ปัจจุบันราคาสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าปุ๋ยมีราคาเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นจึงมีผลให้ต้นทุนการปลูกของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้นด้วย และแรงงานในปัจจุบันหายาก คนงานส่วนใหญ่มักจะไปรับจ้างทำงานตามโรงงานต่าง ๆ มากกว่าที่จะมารับจ้างทำไร่ทาสวน หากเกษตรกรรายใดมีการจ้างแรงงานมาก ทำให้ต้นทุนการปลูกสูงไปด้วย เกษตรกรหลายรายจึงใช้แรงงานในครอบครัว ซึ่งก็มักพบปัญหาการเก็บผลไม้ทัน ทำให้ผลสุกเน่า ราคาขายที่ได้ก็ต่ำไปด้วย

5. ปัญหาด้านพื้นที่เพาะปลูก

ฝรั่งพันธุ์กลมสาลี เป็นไม้ผลที่เมื่ออายุให้ผลผลิตเกินกว่า 7 ปี แล้ว ผลผลิตจะลดต่ำลงมาก เกษตรกรจึงทำการรื้อถอนทิ้ง และจากการสำรวจพบว่าเกษตรกรหลายรายเมื่อทำการรื้อถอนต้นฝรั่ง เดิมทิ้งแล้ว ก็ปลูกฝรั่งใหม่ซ้ำในที่เดิมทันที ทำให้ผลผลิตที่ได้มักมีผลขนาดเล็ก รสชาติด้อยกว่าเดิม ทั้งนี้เนื่องจากฝรั่ง เดิมที่ปลูกมีผลผลิตตลอดปี จึงใช้ปุ๋ยและสารอาหารในดินมาก เมื่อปลูกฝรั่งซ้ำในที่เดิมจึงมีคุณภาพด้อยลงไป โดยเกษตรกรได้ให้เหตุผลว่าหาพื้นที่ปลูกฝรั่งไม่ได้ เนื่องจากมีราคาสูง และเห็นว่าอาจจะมีความเสี่ยงในการหันไปปลูกพืชชนิดอื่นแทน ประกอบกับไม่มีประสบการณ์ในการปลูกพืชชนิดอื่น

ปัญหาด้านการตลาด

1. ปัญหาด้านการตลาดและราคา

เนื่องจากการจำหน่ายฝรั่งออกจากสวนจำเป็นต้องผ่านพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อถึงสวนและเป็นผู้กำหนดราคา ซึ่งมักให้ราคาต่ำและมีการคัดคุณภาพที่เข้มงวดด้วย นอกจากนี้เกษตรกรยังพบปัญหาด้านความไม่แน่นอนเรื่องราคาขายฝรั่ง เนื่องจากฝรั่ง เป็นผลไม้ที่มีตลอดปี ราคาขายจะขึ้นอยู่กับปริมาณผลไม้นั้นในตลาดด้วย เช่นในระหว่าง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม ราคาฝรั่งต่ำเพราะมีมะม่วงออกสู่ตลาด

2. ปัญหาด้านการส่งออกและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

เนื่องจากฝรั่งพันธุ์กลมสาละเป็นผลไม้ที่เก็บไว้ได้ในระยะเวลาสั้น กล่าวคือผลฝรั่งจะเน่า ผิวเหี่ยว ไม่กรอบหากเก็บไว้นาน จึงมีปัญหาด้านการส่งออกจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ ประกอบกับทางราชการยังไม่มีคำสั่ง เสริมการส่งออกจำหน่ายต่างประเทศมากเท่าที่ควร ทำให้ปริมาณการส่งออกจำหน่ายต่างประเทศในแต่ละปีเมื่อเทียบกับไม้ผลชนิดอื่น ๆ ยังต่ำอยู่มาก และการส่งเสริมให้ฝรั่งไปผลิตเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น ฝรั่งกระป๋อง ฝรั่งแยม ยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก จึงทำให้ปริมาณฝรั่งที่ได้นั้นพึ่งอยู่เฉพาะตลาดผู้บริโภคภายในประเทศเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ทางด้านการผลิต

1. งานการดูแลรักษาของ เกษตรกรแต่ละกลุ่มควรปรับปรุงดังนี้

- เกษตรกรกลุ่มที่ 1 ควรปรับปรุงในเรื่องการพันสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชให้ถูกวิธี ไม่ควรพันสารถี่เกินไป ควรทราบว่าการควบคุมแมลงจะทำในช่วงเวลาใด ซึ่งการพันสารถี่เกินไป นอกจากทำให้ต้นทุนสูงโดยไม่จำเป็นแล้วยังไม่ปลอดภัยด้วย

- เกษตรกรกลุ่มที่ 2 ควรทำความเข้าใจเรื่องการควบคุมโรคและแมลงและการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง โดยปุ๋ยที่ใส่ควรใส่ปุ๋ยที่มีโบแตสสูง จึงจะทำให้ผลผลิตมีรสหวานกรอบรวมทั้งควรมีการตัดแต่งกิ่งอย่างถูกต้องโดยควรตัดแต่งกิ่งให้เป็นพุ่มโปร่ง เนื่องจากการออกดอกออกผลจะออกตามกิ่งอ่อน และไว้ผลฝรั่งในปริมาณที่เหมาะสมไม่มากเกินไป ซึ่งเป็น การลดต้นทุนในการห่อผลและเก็บเกี่ยวผลผลิต และเมื่อเกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรค แมลง และใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องแล้วจะทำให้ผลผลิตมีคุณภาพสูงขึ้น ผลสวย ผลดีมีผลน้อยลงและราคา ที่จำหน่ายจะสูงขึ้นด้วย

2. เกษตรกรไม่ควรปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาละซ้ำที่เดิม ควรเว้นช่วงการปลูก 2-3 ปี โดยหาพืชชนิดอื่นที่สามารถปลูกได้ผลในช่วงสั้น ๆ เช่นพืชผักชนิดต่าง ๆ เพื่อเป็นการปรับระดับความสมดุลของธาตุอาหารในดินให้กลับสู่สภาพเดิม หรือเกษตรกรอาจใช้วิธีปลูกพืชแซมในสวนฝรั่งก่อนทำการรื้อถอน เช่นปลูกฝรั่งแล้ว 5 ปี อาจปลูกพืชแซม เช่น ปลูกมะพร้าว น้ำหอม แซมในสวนฝรั่ง ซึ่งทำให้เมื่อรื้อถอนฝรั่งแล้ว สามารถมีรายได้จากการปลูกมะพร้าว น้ำหอมได้ทันที

3. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ และหน่วยงานอื่น ๆ ควรร่วมมือส่งเสริมในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่

- ศึกษาวิจัยหาสายพันธุ์ฝรั่งพันธุ์กลมสาเลีที่สามารทนต่อโรคและแมลง ให้ผลผลิตสูง คุณภาพดี เพื่อจำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาไม่สูงเกินไป

- ให้การแนะนำ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศัตรูและโรคแมลงต่าง ๆ ให้เกษตรกรได้ทราบถึงสาเหตุและที่มา เพื่อหาวิธีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่เกิดขึ้น เช่น กรณีโรคกิ่งแห้ง ควรทำการตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรคทิ้งไปทันทีที่พบ ตลอดจนให้คำแนะนำการห่อผลฝรั่งที่ถูกต้องวิธี เพื่อป้องกันแมลงวันทองและรักษาผิวฝรั่งให้สวย

- ควรให้มีการสาธิตวิธีการนำเอาวัสดุที่พองหาได้ภายในท้องถิ่นเช่นเศษวัชพืชมาใช้ในการทำปุ๋ยหมักให้แก่เกษตรกร ซึ่งวิธีนี้ช่วยให้เกษตรกรสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในเรื่องปุ๋ยได้บ้างและในด้านราคาของสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช หน่วยงานราชการควรจะให้ความรู้แก่เกษตรกรในการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร เพื่อให้สหกรณ์การเกษตรเป็นตัวแทนในการจัดซื้อปุ๋ยและสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ซึ่งจะซื้อได้ในราคาถูกกว่าการซื้อจากพ่อค้าตามท้องตลาด เช่นซื้อปุ๋ยจากองค์การตลาดเพื่อการเกษตร หากซื้อเป็นจำนวนมาก นอกจากจะได้ราคาถูกแล้วยังจัดส่งให้เกษตรกรถึงพื้นที่ปลูกอีกด้วย

ทางด้านการตลาดและราคา

1. เกษตรกรควรมีการบำรุงรักษาต้นฝรั่งอย่างเอาใจใส่ เพื่อให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ และควรจัดระยะเวลาให้ฝรั่งออกผลผลิตในช่วงที่ผลไม้อื่นในตลาดมีน้อย ซึ่งเป็นช่วงที่สามารถขายฝรั่งได้ในราคาสูง และให้มีช่วงพักต้นขณะที่มีผลไม้อื่นออกมาสู่ตลาดมาก เช่น ช่วงที่มะม่วงออกสู่ตลาดมากอาจพักต้นให้ออกผลน้อย เนื่องจากช่วงนี้ราคาฝรั่งจะต่ำ

2. ควรได้มีการร่วมมือกันระหว่าง เกษตรกรที่ปลูกฝรั่ง โดยจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้น เพื่อเป็นการตัดปัญหาเรื่องพ่อค้าคนกลาง

3. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการส่งออกมากขึ้น โดยหาตลาดต่างประเทศ เช่น ประเทศสิงคโปร์ ชองกง ตะวันออกกลาง และยุโรป นอกจากนี้ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรทำการค้นคว้าวิจัยวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อยืดอายุฝรั่ง

เช่น ในเรื่องการเก็บรักษาคุณภาพ การคัดขนาด การบรรจุหีบห่อให้มีมาตรฐาน สามารถถึงมือผู้บริโภคที่อยู่ห่างไกลได้

4. ศึกษาวิจัย การแปรรูปฝรั่ง รวมทั้งจัดให้มีการแนะนำ สาธิตเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการแปรรูปฝรั่ง เช่น แยม ฝรั่งลอยแก้ว ฝรั่งบรรจุกระป๋อง ำให้แก่ผู้สนใจลงทุน เพื่อ เป็นการตลาดรองรับผลผลิตฝรั่งจากเกษตรกรได้ในอนาคต ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ ให้แก่เกษตรกรได้ทางหนึ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY